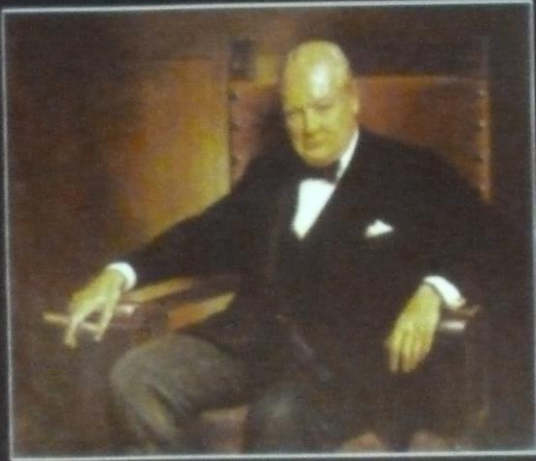

Kas Eesti Haridusel on Eesti Tervishoiu reformimisest midagi õppida?

TIIT MEREN
/ SUURE PILDI ARENGUT SEIRATES/

Winston Churchill

**“Courage is what it takes to stand
up and speak;**

Mõlemad valdkonnad – pealtnäha edukaks tunnistatud

- ▶ PISA testide alusel Eesti haridus on Euroopa kõrgliiga
- ▶ Lääne analüütikute arvates on Eesti meditsiin - Euroopa kuluefektiivseim

HARIDUS

- ▶ Õpilaste arv - langeb
- ▶ Riigi-, munitsipaal- ja erakoolid
- ▶ koolivõrgu dramaatiline optimeerimine alles ees ...

Haridusteenus tasuta – pearahast !

MEDITSIIIN

- ▶ Haigete arv - tõuseb
- ▶ Kõik haiglad eraõiguslikud
- ▶ Haiglavõrk lõpuni optimeeritud (2000-2015-...)
- ▶ Med.teenuse rahastus - mitte pearahast vaid teenusepõhine ja tuleb haigekassast

Eesti tervishoiureform = kontsentreerimine, monopoliseerimine, lõpuks riigistamine (?)

▶ „Eesti Tervishoiu arengukava 2000-2015“ :

Üle 100 haigla (2000)

19... (2015)

7... (2016)

2 + ? (2017...)

Hetkeseis 2016:

1. kaks kompetentsikeskust (Sa PERH, Sa TÜK)
2. nendega võrgustunud kolm haiglat
3. ülejäänud haiglad ..võitlevad ellujäämis-kursil
4. meditsiiniteenuse parema geograafilise kättesaadavuse printsiip (?)

Haiglate ... monopoolsusega
kaasnevad ju ammutuntud ohud:

high or low risk?

© K.Jones-www.surfshooter.com

Kirurg: Eesti meditsiini juhivad kahe suurhaigla äriplaanid

Marina Lohk, reporter

28. jaanuar 2015 12:20

Kirurg Tiit Meren. Foto: Joosep Martinson / Õhtuleht

Riigikokku kandideeriva veresoontekirurgi Tiit Mereni hinnangul tuleks Eesti meditsiinisüsteem ümber vaadata, et see lähtuks riigi ja patsiendi huvidest, mitte kahe suurhaigla äriplaanidest.

«Täna ei juhi Eesti tervishoidu poliitikut, minister, valitsus, riigikogu ega haigekassa, vaid kahe monopoolsesse seisuga mängitud haigla äriplaanid. Sotsiaalministeerium ja haigekassa lohisevad järele,» rääkis Meren meditsiiniuudiste portaalile [Med24.ee](https://www.med24.ee) antud intervjuus.

«Tervishoidu tuleb optimeerida haigete huvide silmas pidades, aga tegelikult peetakse silmas ainult haigla ja erialade ärihuvideid. PERHile ja kliinikumile on võrreldes keskhaiglate ja erakliinikutega antud konkurentsieelis ja nad tunnevad, et on selle mängu peremehed. PERH on võtnud nii suure eurolaenu, et selle teenindamiseks peab olema rahaline toodang. See tähendab, et ei lähtuta haigete huvidest, vaid vaadatakse üksnes rahalisi sissetulekuid ja väljaminekuid. Kui haige satub

Valimisralli meditsiini õuel

30.01.2015

Regionaalhaigla juhatuse esimees Tõnis Allik vastab haigla blogis dr Tiit Mereni arvamusele, justkui juhiks Eesti meditsiini ja patsientide ravi kahe suurhaigla äriplaani.

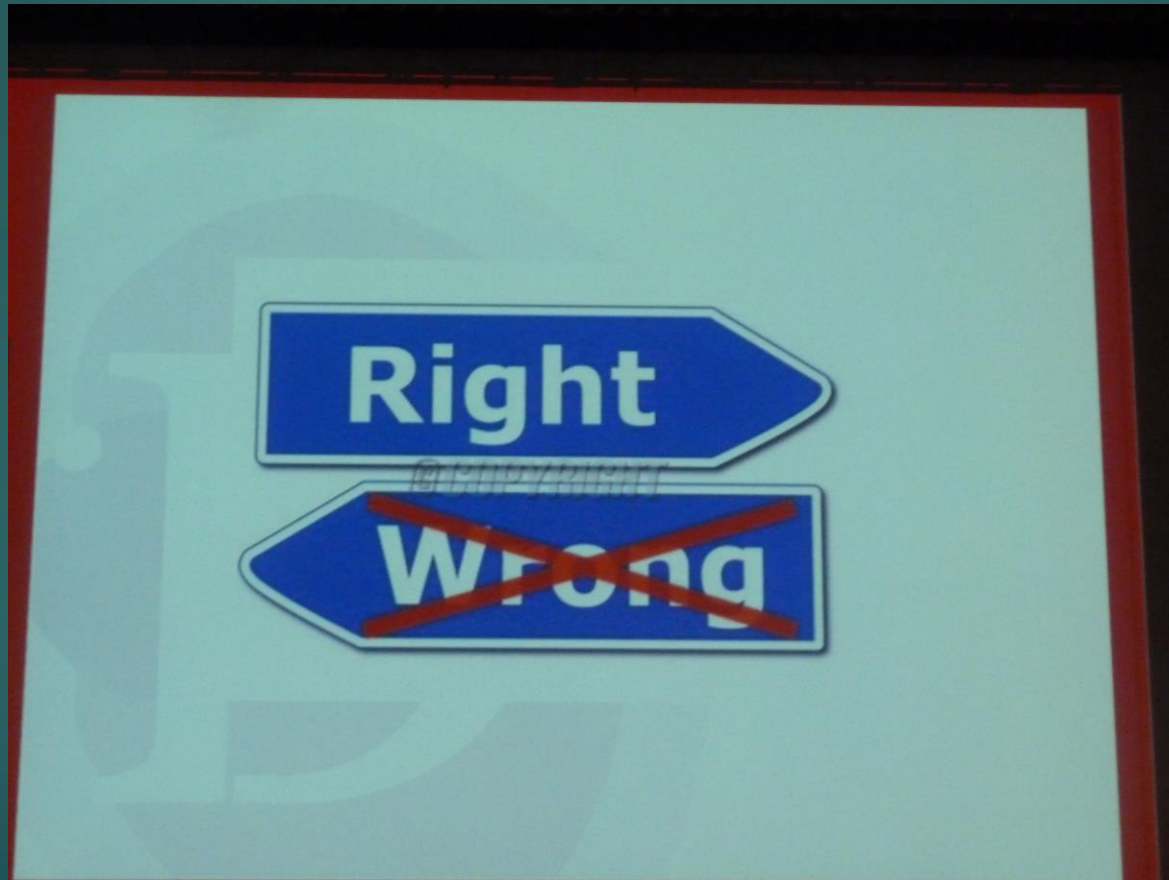
Tuleb tõdeda, et valimised on jõudnud ka tervishoiu õuele ja poliitilised suurtükid on pandud paukuma. Dr Tiit Meren, kelle hoogne esinemisstiil on sageli nauditav, üritab seekordses tervishoiukriitilises käsitluses suurhaiglatest kui tervishoiusüsteemi põhiprobleemist, ära kasutada klassikalist trikki, st püüab tugevate ründamisega võita masside poolehoidu. Kuid sõnaka arsti imago taga kumab valimiseelsel ajal tuntavalt läbi ettevõtja ja poliitiku küsitavusi tekitav kombinatsioon.

Väide, et Regionaalhaigla arsti mõtlemist juhivad raviteenuse majanduslik kasu või et arstid on rakendatud administratiivse sunniga teenima haiglale kasumit ning on seeläbi teinud patsiendist äriobjekti, on küüniline, ebakollegiaalne ja apelleerib stereotüübile, mida ikka ja jälle püütakse meile omistada. Eesti on 90ndate aastate lõpus läbiviidud haiglavõrgu reformiga, kus aktiivravi koondati peamiselt seitsmesse suuremasse kesk- ja piirkondlikku haiglasse, saavutanud olulise kvalitatiivse ja arengulise eelise mitmete teiste, meiega sarnase ajaloolise taustaga, riikide ees. On ilmselge kunstiline liialdus väita, et mõni neist raviasutustest on nüüd asunud tervishoidu juhtima.

Kompetentsikeskused pakuvad parimat

... Mitte-eelistatud haiglad on jäetud iseomandatud
oskuste, investeeringute ja patsientuuriga
- ellujäämismängu mängima ...

Mida on õppida suurte vastu
omapäi võitlema jäetud haiglatelt?

Tööpakkumised: > Eesti Töötukassa otsib kahte töövõime hindamise EKSPERTARSTI > Pfizer otsib VÕTME

Uus haigekassa plaan kärbib üldhaigla teenuseid

27. jaanuar 2016 07:00

Haigekassa plaan liigutada järgmise kolme aasta jooksul osa arstlike erialasid üldhaiglate alt kõrgema etapi haiglatesse paistab maakonnahaiglate juhtidele vastuoluline. Muudatuse eesmärk on tervishoiuteenuste geograafilise kättesaadavuse parandamine ja plaan käib kokku haiglate võrgustumise protsessiga.

Foto: Raul Mee

28. jaanuar 2016 09:30

11 Eesti haigla juhti leiavad tehtud pöördumises, et haigekassa lepinguga väheneb ravi kättesaadavus elukohajärgsetes üldhaiglates. Riik soovib omakorda haiglatel teha rohkem koostööd.

Praxise analüütiku **Riina Sikkuti** ja Lõuna-Eesti haigla juhi **Arvi Vase** hinnangul oleks haigekassa pidanud uusi lepinguid haiglatele paremini selgitama, kirjutas ERR.

Foto: Ekraanitõmmis

Tõenäone areng:

- ▶ Kaob konkurents , meditsiiniteenuse pakkumise paljusus : kvaliteet alla, hinnad üles, arutelu asendub monopoolse teenusepakkuja diktaadiga
- ▶ Poliitikutel, ametnikel kaob konstruktiivne arutelupartner professionaalide seast nii perearstinduses kui haiglas
- ▶ Töö ülekoormus monopoolses suurhaiglas suunab inimesed Soome; sealsetes haiglates hea töökorraldus + mitu x kõrgem palk
- ▶ Monopoolsus suretab ülejäänud haiglavõrgu – noorarstid Tartu ülikoolist otse Soome tööle
- ▶ 2 Suurhaiglat, teenindades kõiki hädalisi, ummistuvad ...juba täna !
- ▶ Taaskäivitada konkurentsi, kaotatud E. haiglavõrku - kordades kallim

Poliitikud tunnistavad eravestluses: mõistame, et „pudelikaelad“ tervishoius juba nähtavad

Guidelines....

Võimalikud väljapääsud :

- ▶ Raha juurde – kust???
- ▶ „Õhu“ väljalaskmine teenuste süsteemist
- ▶ Haigete omaosaluse tõstmine
- ▶ Riiklik tervishoiuteenus panna vastavusse haigekassa rahakoti võimalustega
- ▶ Välispatsiendid Eesti haiglatesse
- ▶ Kui rahaline jätkusuutmatus, siis aitab ... innovatsioon

Mida õpetab sõjakolde käimine?

- ▶ Teenuseid ja vahendeid ei tule mõtlematult kontsentreerida ...
- ▶ vaid mõistusekohaselt hajutada !

Kõnetage otsustajaid enne kriisi!
TÄNAN!

Enamus kasutatud pildimaterjalist :

- ▶ Autorsus kuulub minu Euroopa kolleegidele veresoontekirurgidele ja pärineb ESVS aastakonverentside ettekannetest!
- ▶ Tänu ka neile!